

BEDEN BAĞIŞININ TIP EĞİTİMİ VE BİLİM AÇISINDAN ÖNEMİ

İnsan bedeninin anatomisinin öğrenilmesinde kadavra eğitimi önemli bir yere sahiptir. Tıp öğrencilerinin ve tıpta uzmanlık eğitimi alan hekimlerin gerçek insan bedeni üzerinde çalışması; anatomik yapıların üç boyutlu ilişkilerinin, bireysel farklılıkların ve gerçek doku özelliklerinin anlaşılmasına önemli katkı sağlamaktadır.

Günümüzde üç boyutlu modeller, simülasyon sistemleri ve dijital eğitim teknolojileri anatomi eğitimini önemli ölçüde desteklemektedir. Bununla birlikte kadavra üzerinde gerçekleştirilen eğitimler, gerçek insan dokularının ve anatomik ilişkilerin doğrudan incelenmesine olanak sağlaması nedeniyle tıp ve sağlık bilimleri eğitiminde özel bir yere sahiptir.

Kadavralar yalnızca temel anatomi eğitiminde değil; uzmanlık eğitimi, cerrahi anatomi uygulamaları, yeni cerrahi tekniklerin öğrenilmesi ve bilimsel araştırmalar açısından da değerli bir eğitim ve araştırma kaynağıdır.

Ülkemizde beden bağışlarının sınırlı olması nedeniyle tıp fakültelerinde eğitim ve araştırma amacıyla kullanılabilecek kadavra sayısı ihtiyacın altında kalabilmektedir. Bu nedenle toplumda beden bağışı konusunda doğru ve güvenilir bilginin artırılması önem taşımaktadır.

Bir kişinin ölümünden sonra bedenini tıp eğitimine ve bilimsel araştırmalara bağışlaması, gelecek nesil sağlık profesyonellerinin yetişmesine ve tıp biliminin gelişmesine önemli bir katkıdır.

Bağışlanan bedenler, eğitim ve bilimsel araştırma süreçlerinde insan onuruna, etik ilkelere ve bağışçının hatırasına saygı çerçevesinde kullanılmaktadır.

BEDEN (KADAVRA) BAĞIŞI HAKKINDA BİLGİLENDİRME

Beden Bağışının Yasal Dayanağı

Türkiye'de organ ve doku alınması, saklanması, aşılması ve nakline ilişkin temel düzenlemeler, **29.05.1979 tarihli ve 2238 sayılı Organ ve Doku Alınması, Saklanması, Aşılması ve Nakli Hakkında Kanun** kapsamında düzenlenmiştir.

Kanunun **6. maddesinde**, on sekiz yaşını doldurmuş ve mümeyyiz olan bir kişiden organ ve doku alınabilmesi için kişinin iradesinin hangi usullerle açıklanması gerektiğine ilişkin hükümler yer almaktadır.

Kanunun **14. maddesinde** ise kişinin sağlığında vücudunun tamamını veya organ ve dokularını tedavi, teşhis ve bilimsel amaçlarla bıraktığını belirtmesine ve ölüm sonrasında organ ve doku alınmasına ilişkin hükümler bulunmaktadır.

Bu yasal çerçevede bireyler, ölümden sonra bedenlerinin tıp eğitimi ve bilimsel araştırmalarda kullanılmasına yönelik iradelerini açıklayabilirler.

Beden bağışı, özellikle tıp öğrencilerinin ve uzmanlık öğrencilerinin anatomi eğitimlerinin geliştirilmesi ve bilimsel araştırmaların yürütülmesi açısından son derece değerlidir.

Bedenimi Nasıl Bağışlayabilirim?

Beden bağışında bulunmak isteyen kişiler, **Tıp Fakültelerinin Anatomi Anabilim Dallarına** başvurabilirler.

Bağış işlemi için beden bağışı formunun bağışçının beyanı ve iki kişinin tanıklığı ile imzalanması ve ilgili bölümünün Anatomi Anabilim Dalı akademik personeli tarafından onaylanması gerekmektedir.

Bağışçının Tıp Fakültesine gelme imkânının bulunmadığı durumlarda form bir sağlık kuruluşunda doldurulabilir ve ilgili bölüm bilgilendirmeyi yapan hekim tarafından imzalanabilir. Düzenlenen belgenin bir örneğinin bedenine bağışlandığı Tıp Fakültesi Anatomi Anabilim Dalına ulaştırılması gerekmektedir.

İşlemlerin tamamlanmasının ardından bağışçıya beden bağışı belgesi veya bağışçı kartı düzenlenebilir.

Vefat eden bir yakınının bedenini eğitim ve bilimsel amaçlarla bağışlamak isteyen kişiler ise ilgili Tıp Fakültesinin Dekanlığı veya doğrudan Anatomi Anabilim Dalı ile iletişime geçebilirler. İlgili birim tarafından gerekli bilgilendirme ve yönlendirme yapılacaktır.

Hem Organ Bağışı Hem de Beden Bağışı Yapabilir miyim?

Organ bağışı ile beden bağışı birbirinden farklı süreçlerdir.

Bir kişinin hem organ bağışı hem de beden bağışı iradesinin bulunması mümkündür. Ancak ölüm sonrasında organ veya dokuların nakil amacıyla alınmasının bedenine anatomi eğitimi veya bilimsel araştırmalarda kullanılabilirliği üzerindeki etkisi, ilgili koşullara göre değerlendirilir.

Bu nedenle hem organ hem de beden bağışında bulunmayı düşünen kişilerin, süreç hakkında ilgili Anatomi Anabilim Dalından ayrıntılı bilgi almaları önerilir.

Beden Bağışı İçin Yaş Sınırı veya Hastalık Engeli Var mıdır?

Beden bağışı yapmak isteyen kişinin **18 yaşını doldurmuş olması** gerekmektedir.

Bağışın kabul edilip edilemeyeceği; ölüm nedeni, enfeksiyon hastalıkları, bedenine fiziksel durumu, ölümün gerçekleştiği yer ve zaman ile ilgili Anatomi Anabilim Dalının teknik ve fiziki koşulları gibi faktörlere bağlı olarak değişebilir.

Bu nedenle belirli bir hastalığın beden bağışına kesin olarak engel olup olmadığı konusunda ilgili Anatomi Anabilim Dalından bilgi alınması önerilir.

Bağış Kararımdan Daha Sonra Vazgeçebilir miyim?

Beden bağışında bulunan kişi, hayattayken bağış kararından vazgeçebilir. Böyle bir durumda bağış yapılan Anatomi Anabilim Dalına bilgi verilmesi ve varsa bağış belgesi veya kartıyla ilgili gerekli işlemlerin yapılması önerilir.

Beden bağışı kararının aile bireyleri ve yakınlarla paylaşılması özellikle önemlidir. Ölüm sonrasında yaşanabilecek tereddütlerin ve iletişim sorunlarının azaltılması amacıyla bağışçının bu konudaki iradesini yakınlarına açık biçimde bildirmesi önerilmektedir.

Beden Bağışı Neden Önemlidir?

İnsan bedeninin anatomisinin öğrenilmesinde kadavra eğitimi önemli bir yere sahiptir. Bağışlanan bedenler;

- tıp öğrencilerinin anatomi eğitimine,
- uzmanlık ve lisansüstü eğitimlere,
- cerrahi ve klinik anatomi eğitimlerine,
- bilimsel araştırmalara,
- sağlık profesyonellerinin mesleki gelişimine

önemli katkılar sağlamaktadır.

Başışlanan bedenler, eğitim ve bilimsel araştırma süreçlerinde **insan onuruna, etik ilkelere ve bağışcının hatırasına saygı** erevesinde ele alınmaktadır.

Ayrıntılı Bilgi ve Beden Bağışı Bařvurusu

Beden bağışı yapmak veya beden bağışı süreci ve işlemleri hakkında ayrıntılı bilgi almak için Anatomi Anabilim Dalımız ile iletişime geçebilirsiniz.

İletişim

Doç. Dr. Turan KOÇ

Kahramanmarař Sütü İmam Üniversitesi

Tıp Fakültesi

Anatomi Anabilim Dalı

Avřar Kampüsü, Kahramanmarař

Telefon: 0 344 300 26 35

E-posta: turann_koc@yahoo.com

E-posta: turankoc@ksu.edu.tr

Ayrıca beden bağışı konusunda [Türk Anatomi ve Klinik Anatomi Derneęi'nin web adresindeki iletişim bilgileriyle](#) temasa geçebilirsiniz